Valtuustoaloite: Matkailun edistäminen - matkaparkkeja Ylöjärvelle

Kaupunginvaltuusto 09.03.2026 § 20

”Lisätään Ylöjärven vetovoimaa ja imagoa matkailijaystävällisenä kaupunkina toteuttamalla matkaparkkeja.

Matkaparkit ovat keino houkutella matkailijoita yöpymään Ylöjärvellä. Karavaanimatkailun ollessa kasvava ja merkittävä matkailumuoto, tulisi sopiville paikoille eri puolella kaupunkia perustaa asuntoautoille ja -vaunuille maksullisia matkaparkkeja. Tämä panostus tarjoaisi kaupungille taloudellisia hyötyjä ja matkailutuloja, parantaen myös kaupunkikuvaa hallitun pysäköinnin myötä.

Matkailijat käyttävät paikallisia palveluita, tutustuvat nähtävyyksiin ja tuovat kaivattua lisää paikallisiin ravintoloihin, kahviloihin ja kauppoihin, etenkin matkaparkin sijoittuessa keskustan ja palvelujen läheisyyteen. Matkaparkki voi tukea parhaimmillaan paikallisia yrittäjiä, kun matkailijat ohjataan palveluiden äärelle.

Matkaparkeista perittävistä maksuista saadaan tuloa kaupungille myös varhain keväällä ja myöhään syksyllä.

Matkaparkit vähentävät villiintynyttä yöpymistä, ohjaten matkailuautot pois uimarannoilta ja muilta ei-toivotuilta alueilta. Liikenne selkeytyy, kun yöpyminen keskittyy sille osoitetulle alueelle.

Matkaparkkien toteuttamisvaihtoehdoista saa mallia tutustumalla mm. Hämeenlinnan matkaparkkiin.

Ylöjärven Sos. dem. valtuustoryhmä näkee, että matkaparkit ovat investointi, joka maksaa itsensä takaisin lisääntyneenä elinvoimana ja matkailijoiden tuomina tuloina. Tästä syystä toivomme selvitystä siitä, löytyykö sopivia paikkoja keskustaajaman lisäksi Kurun ja Viljakkalan alueilta pienimuotoisille matkaparkeille sekä huomioivan matkaparkit kaupunkikehityshankkeina myös kaavoituksessa.

Ylöjärven Sos.dem. valtuustoryhmä”

Toimivalta: Hallintosääntö 32 §

Päätös: Kaupunginvaltuusto päätti lähettää em. valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 30.03.2026 § 91

Toimivalta: Hallintosääntö 32 §

Esittelijä: Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen ympäristölautakunnalle, tekniselle lautakunnalle ja Ylöjärven Yrityspalvelu Oy:lle lausuntoa varten.

Päätös: Hyväksyttiin.

Tekninen lautakunta 18.11.2026
116/10.03.01.00/2026

Valmistelija: Yhdyskuntatekniikan päällikkö

Seloste ja perustelut: Karavaanimatkailu on Suomessa vakiintunut ja merkittävä matkailumuoto. Matkailumuotona se tuo helpommin matkailijoita myös pienempiin kuntiin ja paikallisten palveluiden käyttäjiksi.

Matkaparkkien toteuttamismahdollisuuksia on kaupungissa selvitetty aiemminkin muun muassa Ylöjärven Yrityspalvelut Oy:n toimesta. Hankkeet eivät kuitenkaan ole toistaiseksi edennyt toteutusvaiheeseen.

Yhtenä mahdollisena sijoittumispaikkana on tuotu esille Viljakkalan Haverintien viereistä aluetta, jossa sijaitsee muun muassa asemakaavaan jo merkitty LPA-alue. Alueella on asemakaavamääräysten mukaan sallittua tavallinen ja matkailuperävaunujen pysäköinti. Alue on myös kokonsa ja sijaintinsa puolesta sellainen, että se voisi toimia esimerkiksi luonnonläheisenä, sopivan väljänä ja tarvittaessa majoittujan yksityisyyttä tarjoavana matkaparkkina.

Alueella on lisäksi useita matkailua tukevia tekijöitä, kuten järviympäristö, uimapaikka, laituri, ulkoilu- ja virkistysmahdollisuudet sekä alueen kaivos–historiaan liittyvät nähtävyydet. Lisäksi alueella toimii matkailu- ja ravintola–palveluita. Matkaparkki voisi osaltaan tukea alueen palvelukokonaisuutta ja pidentää matkailijoiden oleskeluaikaa alueella. Kohteen soveltuvuus edellyttää kuitenkin erillistä teknistaloudellista tarkastelua.

Matkaparkkipalveluun voidaan ajatella liittyvän sähköistetyt matkailu–ajoneuvopaikat, vesipisteet, matkaparkkia palveleva jätehuolto ja mahdollinen harmaavesien ja matkailuajoneuvojen käymäläjätteiden vastaanotto. Järjestettyjä palveluita tulisi tukea sähköinen maksu- ja varausjärjestelmä. Mikäli alue on tarkoitettu matkailuajoneuvojen tilapäiseen majoittumiseen, voi toimintaan liittyä myös leirintäaluetoimintaa koskevia viranomaisvaatimuksia.

Alustavan tarkastelun perusteella Viljakkalan Haverin LPA-alueen koko mahdollistaisi noin 10–15 paikan matkaparkin matkailuperävaunuille ja matkailuautoille. Alue on myös muodoltaan sellainen, että mahdollisen matkaparkin perustaminen vaiheittainkin olisi mahdollista. Ensimmäisessä vaiheessa alueella olisi esimerkiksi noin 5–7 paikkaa ja parkkia voitaisiin myöhemmin laajentaa noin 15 paikkaan.

Perustaminen ensimmäiseen vaiheeseenkin edellyttää investointeja pohja–rakenteisiin, sähkö- ja vesihuoltoon sekä palvelutoimintoihin. Mikäli koko alue rakennettaisiin kerralla lopulliseen laajuuteensa, voidaan alustavasti arvioida kustannusten olevan suuruusluokaltaan 250 000–500 000 euroa (alv 0 %) riippuen toteutettavasta palvelutasosta, toteutuksen laajuudesta sekä palveluratkaisuista. Kustannukset kertyvät muun muassa suunnittelusta, maa- ja pohjarakentamisesta, kuivatusjärjestelmistä, vesi- ja jätehuollon toteuttamisesta,

alueen sähköistyksestä, matkaparkkien palvelujen toteuttamisesta, valaistuksesta, jätehuollosta ja digitaalisten palveluiden ja järjestelmien hankinnasta ja toteuttamisesta.

Investointikustannusten lisäksi toiminnasta aiheutuisi vuosittaisia käyttö- ja ylläpitokustannuksia. Näitä ovat muun muassa jätehuolto, sähkön ja veden kulutus, kunnossapito, laitteiden huollot, järjestelmämaksut, alueen valvonta, pysäköinninvalvonta sekä kesäkunnossapito ja mahdollinen talvikunnossapito. Osa kustannuksista on kiinteitä koostuen mm. perusmaksuista ja osa on käytön mukaan muuttuvia kustannuksia.

Kunnossapito on usein joko ostopalveluna hankittua tai omalla henkilökunnalla toteutettua ylläpito- ja huoltopalvelua. Pysäköinninvalvonta on hyödyllinen toiminto varmistamaan alueen käyttö sille tarkoitetussa käyttötarkoituksessa sekä ehkäisemään pitkäaikaista säilytystä ja muuta alueen käyttötarkoituksesta poikkeavaa toimintaa. Käyttökustannusten arvioidaan alustavasti olevan noin 20 000–25 000 euroa vuodessa, kun ylläpito- ja huoltopalvelut toteutetaan ostopalveluna. Muiden palveluiden kiinteiden kustannusten arvioidaan olevan noin 10 000 euroa. Palvelut ja palveluiden käytön mukaan muuttuvat kustannukset tulisi saada katettua alueen käytöllä. Mikäli ylläpito- ja huoltokulut ja muut kiinteät kulut olisivat yhteensä noin 30 000 euroa ja se pyrittäisiin kattamaan kokonaisuudessaan 20 euron vuorokausimaksulla, edellyttäisi se seitsemän matkaparkkipaikan alueella vuotuista 59 prosentin käyttöasteen toteutumista ja 15 paikan alueella noin 27 prosentin vuotuista käyttöasteen toteutumista.

Matkaparkin rakentaminen ja ylläpitäminen ei välttämättä ole kuitenkaan kaupungin ydintehtäviä samalla tavalla kuin esimerkiksi katujen, puistojen tai esimerkiksi yleisten pysäköintialueiden rakentaminen ja ylläpito. Kaupunki tuottaisi tässä tapauksessa käytännössä matkailupalvelua, joka saattaisi tulkinnasta riippuen täyttää leirintäaluetoiminnan tunnusmerkistön. On tarpeen huolellisesti arvioida, olisiko matkaparkin tarjoaminen tarkoituksenmukaista kaupungin toimintaa. Kaupunki voi edistää matkailua ja alueensa kehittämistä, mutta toiminnan tulee lähtökohtaisesti palvella kunnan asukkaita ja alueen kehittämistä.

Kaupungin roolia palvelun järjestäjänä tulee arvioida huolellisesti. Yhtenä vaihtoehtona voisi olla tarkastella mallia, jossa kaupunki vastaisi alueen ja aluetta tukevan tekniikan toteuttamisesta mutta varsinainen palvelutoiminta toteutettaisiin kilpailutuksen kautta yksityisen toimijan toimesta. Samalla tulee arvioida toiminnan vaikutukset kilpailuneutraliteettiin ja alueella jo tarjolla oleviin yksityisiin palveluihin.

Alustavan tarkastelun perusteella Haverin alueella on edellytyksiä matkaparkki–toiminnan kehittämiselle. Mahdollinen hankkeeseen ryhtyminen edellyttää kuitenkin tarkempia investointiselvityksiä sekä toimintamallin ja käyttötalousvaikutusten selvittämistä.

Toimivalta: Hallintosääntö § 118

Lisätietoja päätöksestä: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Ari Jokihaara, p. 050 384 8383, ari.jokihaara@ylojarvi.fi

Esittelijä: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Ari Jokihaara

Päätösehdotus:

Tekninen lautakunta päättää antaa selosteosan mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen.

Päätös: